

110334

BRATOVŠČINA ZA SREČNO SMRT

v čast

našemu na križu umirajočemu Go-
spodu in Zveličarju Jezusu Krislusu

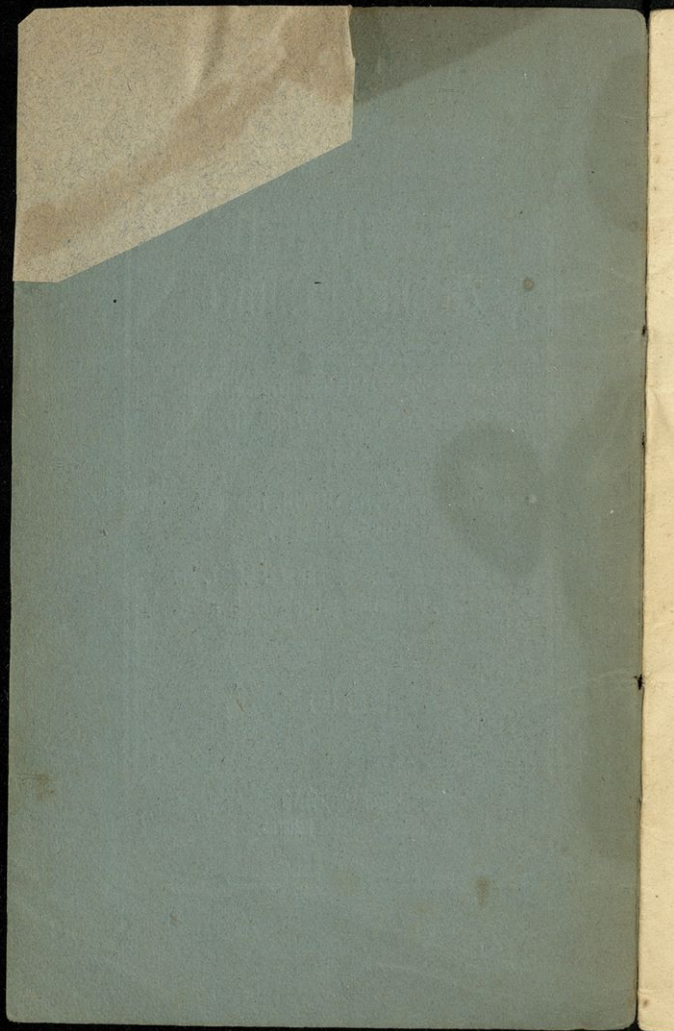
in

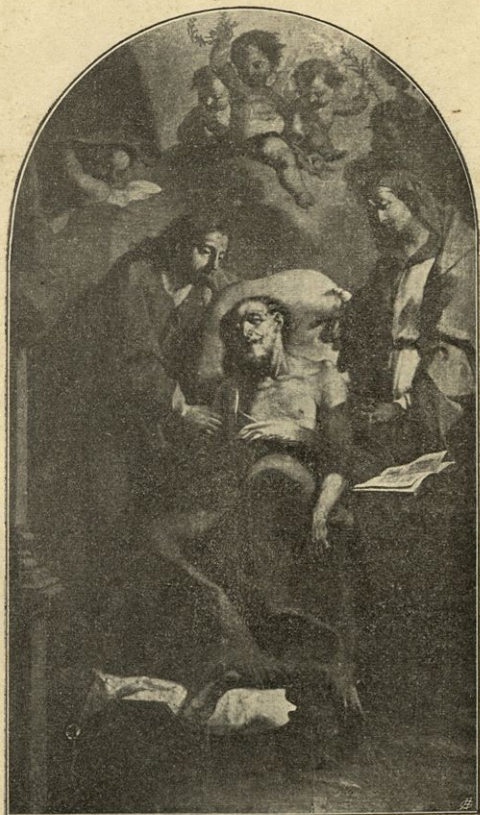
blaženi Devici Mariji, njegovi
□□□ žalostni Materi □□□

ustanovljena dne 8. januarja 1907. pri
sv. Jožetu v Ljubljani (Elizabetna cesta 9).

□ Ljubljana, 1910 □
Tiskala Zadrúžna tiskarna.

Smrt sv. Jožefa.

110334

110334

Št. 2806.

Drugi natisek se dovoli.

Kn. šk. ordinarijat v Ljubljani, dne 18. julija 1910.

J. Flis,
gen. vik.

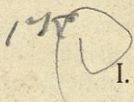
Imprimatur.

Dunaj, dne 14. julija 1910.

Jan. B. Wimmer S. J.
provincijal.

st-f

030053668

12

Začetek in namen bratovščine.

Najvažnejši trenutek v življenju človekovem je smrtna ura, ki odločuje srečno ali nesrečno večnost. Smrt je pa navadno taka, kakršno je življenje. To potrjuje stara izkušnja. Kdor pobožno živi, srečno umrje in se večno zveliča.

Kdor tedaj želi srečno umreti in se zveličati, se mora že v življenju pripravljati na srečno smrt.

Pa koliko je ljudi, ki nič ne mislijo na smrt, dokler ne pride, in so zato v največji nevarnosti, da nesrečno umro in se vekomaj pogube. To je razmišljal častiti o. Vincencij Karafa, sedmi general družbe Jezusove, in to je dalo tudi povod, da je leta 1648 v Rimu v cerkvi Jezusa Odrešenika (al Gesù) z dovoljenjem papeža Inocencija X. ustanovil bratovščino v čast „našemu na križu umirajočemu Gospodu in Zveličarju Jezusu Kristusu in njegovi prežalostni Materi Mariji“, ali izkratka bratovščino „za srečno smrt“. V omenjeni cerkvi se je namreč zbralo vsaki petek popoldne mnogo vernikov; izpostavilo se je sveto Rešnje Telo; v pridigah se je govorilo o trpljenju Jezusovem in žalosti njegove presvete Mātere.

T

Nato je bil še pouk o pripravi za srečno smrt, in slednjič skupne molitve.

Iz te navade je sčasoma postala imenovana kongregacija ali bratovščina. Že papež Aleksander VII. ji je podelil odpustek s pismom dne 21. avg. 1655. Ista pobožna vaja in zveza se je v kratkem jako razširila, posebno po krajih, kjer so bile hiše in cerkve družbe Jezusove, ter je povsod rodila dober sad. Navadno se je za pobožne vaje odločila nedelja.

Na prošnjo o. Mihaela Angela Tamburini, generala družbe Jezusove, je papež Benedikt XIII. s slovesnim pismom dne 23. septembra 1729. omenjeno bratovščino ali kongregacijo v Rimu povzdignil v nadbratovščino, nje vodstvo izročil generalu jezuitov. Podelil ji je obilne odpustke in dal generalu družbe Jezusove pravico, ustanavljati druge bratovščine za srečno smrt v cerkvah iste družbe, ter jim podeljevati odpustke. Tako ustanovljene bratovščine so se kmalu razširile po celem krščanskem svetu ter so cvetele v Italiji, Franciji, Belgiji, Nemčiji in Avstriji do razpusta družbe l. 1773. Tudi v Ljubljani je bila v tedanji cerkvi jezuitov, sedanji št.-jakobski. Papež Pij VII. je obnovil družbo Jezusovo in je na novo potrdil (s pismom dne 6. februarja 1821.) tudi to imenitno bratovščino z vsemi prej podeljenimi odpustki in predpraviciami. Papež Leon XII. je podelil s pismom dne 22. januarja 1827. generalom reda pravico, da smejo ome-

njeno bratovščino ustanavljati tudi v drugih cerkvah, ki ne pripadajo družbi Jezusovi, jih združevati z rimsko nadbratovščino ter jim podeljevati njene odpustke in milosti.

II.

Pravila bratovščine,

potrjena od kn. šk. ordinarijata v Ljubljani 14. okt. 1906, št. 4811.

I. Namen bratovščine je priprava za srečno zadnjo uro, ki je odločilna za celo večnost, s tem, da se udje pogosto spominjajo trpljenja G. N. Jezusa Kristusa in njegove žalostne Matere Marije, in da se priporočajo svetim patronom te bratovščine, in da udje drug za drugega molijo in opravljajo dobra dela, in posebno da uravnajo vse svoje življenje po naukih Jezusa Kristusa in po zapovedih sv. katoliške cerkve. Kajti kakršno je tvoje življenje, taka bo tvoja smrt.

II. Posebni patroni te bratovščine so sv. Jožef, sv. Frančišek Ksaverij in sv. Barbara.

III. Sedež bratovščine je sedaj kapela sv. Jožefa pri oo. jezuitih v Ljubljani, Elizabetna cesta. Ko bo sezidana nova cerkev sv. Jožefa, se bo bratovščina tja preselila.

IV. Da udje dosežejo najdragocenejšo milost srečne smrti,

1.) naj se zbero tretjo nedeljo vsakega meseca ob 5. popoldan v kapeli sv. Jožefa, kjer poslušajo primeren nagovor in molijo

d

skupno pred izpostavljenim Najsvetejšim za srečno smrt, za bolne in umrle člane te bratovščine;

2.) naj molijo vsak dan 1 očenaš in češčena-marijo, da bi vsi člani pobožno živeli in v milosti božji umrli.

3.) Poleg tega se udom posebno **priporočajo** naslednje pobožne vaje:

- a) naj pogosto, vsaj enkrat na mesec, vredno prejmo sv. zakramente, najprimernejše tretjo nedeljo v mesecu;
- b) naj vsaki mesec ali vsaj večkrat na leto cel dan porabijo za pripravo na smrt s tem, da kaj več molijo in premišlujejo o trpljenju Jezusovem in o žalostih bl. D. Marije ali o poslednjih rečeh in si natančneje izprašajo svojo vest, kaj bi jim grenilo zadnjo uro, in naj pobožno prejmo sv. zakramente. Za premišljevanje je posebno dobra knjiga „Priprava na smrt“, ki jo je spisal sv. Alfonz Lig. in izdala družba sv. Mohorja l. 1900;
- c) naj hodijo tudi ob delavnikih k sv. maši, kjer se ponavlja krvava daritev Kristusova na križu;
- d) naj vsak večer izprašajo vest in obude popolno kesanje;
- e) naj časté patrone za srečno smrt;
- f) naj opravljajo dela usmiljenja, n. pr. naj obiskujejo bolnike zlasti ude te bratovščine, in naj skrbé, da bolnik

prejme v pravem času sv. zakramente za umirajoče;

- g) priporočajo se post in spokorna dela v čast trpljenju našega Zveličarja in njegove žalostne Matere.

V. Kdor želi biti sprejet v bratovščino, se mora osebno zglasiti pri voditelju, ali pri pooblaščenem duhovniku, ki ga brezplačno vpiše in mu da sprejemnico. — Mili prostovoljni darovi v poravnanje stroškov za bratovščino, za olepšanje bratovskega oltarja sv. Jožefa i. t. d. se hvaležno sprejemajo. Odsotne osebe se morejo le v redkih izjemnih slučajih veljavno sprejeti, n. pr. ako ne morejo hoditi v cerkev zaradi bolezni.

VI. Član, ki ne izpolnjuje teh pravil, nima sicer nobenega greha, pač pa ne dobi one milosti, ki bi jo sicer prejel z dotičnim bogoljubnim delom.

III.

Velike koristi te bratovščine.

1. Srečna zadnja ura je najdragocenejša med vsemi milostmi. Te najpotrebnejše milosti si ne moremo zaslužiti z lastnimi dobrimi deli, moremo si jo le izprositi s ponižno, zaupno, vztrajno molitvijo. Ta bratovščina nas pa ravno navaja, da vsak dan molimo za srečno smrt. Ker pa vsak član ne moli samo zase, ampak tudi za vse druge

člane, je vsak deležen vseh molitev, ki jih opravljajo udje te bratovščine po celem svetu za srečno smrt. Za vsakega člana se torej tisoč in tisočkrat moli, da bi v milosti božji umrl. (Glej Pravila IV. 2.) Kolika dobrota, kolika tolažba! Gospod Jezus je sam obljubil, da se hoče ozirati posebno na skupno molitev. „Še vam povem, da, ako se dva izmed vas zjedinita na zemlji, se jima bo, za karkoli prosita, zgodilo od mojega Očeta, ki je v nebesih. Zakaj kjer sta dva, ali kjer so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz v sredi med njimi.“ (Mat. 18, 19. 20.)

2. Bratovščini je podeljenih prav mnogo odpustkov, ki jih ni težko zadobiti.

3. Bratovščini je lastno češčenje trpečega Jezusa in njegove žalostne Matere Marije. Ta pobožnost pa v našem srcu vzbuja sovraštvo do greha in goji popolno ljubezen do Boga. To je najgotovейše poroštvo srečne smrti in blažene večnosti.

4. Sv. Duh opominja po modrem Sirahu (7, 40): „Pri vseh svojih delih se spominjaj svojih poslednjih reči, in vekomaj ne boš grešil.“ Spomin na zadnjo uro, ki ga obnavlja član te bratovščine vsak dan, ga varuje greha, po storjenem grehu ga priganja k pokori, kaže mu minljivost in ničevnost vseh svetnih dobrot, navdušuje ga za neminljive darove, da si v življenju „nabira zaklade v nebesih, kjer jih ne konča

ne rja, ne molj in ker jih tatje ne izkopljejo in ne ukradejo.“ (Mat. 6, 20.)

5. Za rajne člane se moli skupno pri vsakem shodu, (glej Pravilo IV. 1.). Čegar smrt se naznani vodstvu bratovščine, se moli zanj imenoma.

IV.

Odpustki.

(Benedikt XIII. 23. sept. 1729. in Pij. IX. 23. jan. 1866.)

I. Popolni odpustek: 1.) na dan, ko so sprejeti v bratovščino, ako prejmo sv. zakramente.

2.) Ob smrtni uri, če prejmo sv. zakramente, ako je to mogoče, in skesani z usti ali vsaj v srcu kličejo presv. Ime Jezus, ali če drugače kažejo kesanje.

3.) Naslednje dni, ako a) isti dan obiščejo kapelo sv. Jožefa in b) tam prejmo sv. obhajilo in c) tam molijo po namenu sv. Očeta. V krajih kjer ni ustanovljena ta bratovščina, zadobe te odpustke v katerikoli cerkvi. Ti dnevi so: tretja nedelja vsakega meseca za one, ki so pri skupni pobožnosti za srečno smrt, 6. januarja, 2. in 24. februarja, 19. in 25. marca, velika noč, 1. maja, praznik vnebohoda Kristusovega, binkošti, praznik presv. Trojice in sv. Rešnjega Telesa, 24. in 29. junija, 25. julija, 15. in 24. avgusta, 8. in 21. septembra, 28. oktobra, 1. in 30. novembra, 8., 21., 25., 27. decembra.

4.) Tretjo nedeljo po veliki noči (praznik varstva sv. Jožefa) in tretjo nedeljo meseca septembra (praznik žalosti blažene D. M.), ako prejmo sv. zakramente in v bratovski kapeli molijo po namenu sv. Očeta.

II. Odpustki rimskih postaj, ako obiščejo naslednje dni bratovsko kapelo, ali zunaj Ljubljane kterokoli cerkev in tam molijo sedemkrat očenaš

in češčena-marijo. Potreben je tudi stan posvečujoče milosti božje ali dejanje popolnega kesanja, za popolne odpustke tudi prejem sv. zakramentov. Ti odpustki so: *a)* popolni na božič, veliki četrtek veliko noč, vnebohod Gospodov, *b)* nepopolni *aa)* 30 let in 30 kvadragen: 26, 27. in 28. dec., 1. in 6. jan., prvo, drugo in tretjo predpepeln. nedeljo veliki petek, veliko soboto, vsaki dan velikonočnega tedna, belo nedeljo, 25. aprila, tri prošnje dneve, binkošti in vsak dan binkoštnega tedna, *bb)* 25 let in 25 kvadragen: cvetno nedeljo, *cc)* 15 let in 15 kvadragen: tretjo adventno nedeljo, božično vigilijo, pri polnočni in zorni sv. maši, božični dan, pepelnico in 4. postno nedeljo, *dd)* 10 let in 10 kvadragen: 1., 2. in 4. adventno nedeljo: razen gori naštetih vse dni 40 danskega posta, binkoštno vigilijo, vse kvaterni dni razen binkoštnih.

III. Nepopolni odpustki: 1.) 7 let in 7 kvadragen, ko so člani navžoč pri pobožnosti za srečno smrt tretjo nedeljo v mesecu in molijo po namenu sv. Očeta.

2.) enega leta, kadar spremljajo mrliča k pogrebu, ali če so zadržani. molijo, ako je mogoče kleče, enkrat očenaš in češčena-marijo, ko mrliču zvoní, — kadar so pri shodih, božji službi, nauku te bratovščine, — kadar so ob delavnikih pri sv. maši, — kadar zvečer skrbno izprašajo vest, — kadar obiščejo uboge bolnike ali jetnike.

Vsi naštetí odpustki se morejo darovati dušam v vicah.

V.

Darovanje na dan vstopa v bratovščino?

O moj Jezus! Sicer popolnoma nevreden zavoljo svojih grehov, toda ker me nagiba ljubezen do tebe, posvetim danes pred celim nebeškim dvorom svojo dušo,

katero si Ti odrešil s svojo predrago krvijo, službi Tvojega božjega veličanstva, spominu na Tvoje trpljenje in na žalosti Marijine, in te rotim po Tvoji grenki smrtni bridkosti, po Tvoji dragoceni krvi in po žalosti Tvoje Matere Marije, podeli meni in vsem udom te bratovščine ob naši smrtni uri popolno odpuščenje grehov, pravo ljubezen do Boga in večno življenje po zasluženju Tvojega trpljenja in Tvoje smrti. Amen:

VI.

Razne molitve.

A. Pri mesečni bratovski pobožnosti.

Litanije.

Molitev k presv. Rešnjemu Telesu.

Molitev za žive ude bratovščine.

Darujemo Ti, o presveta Trojica, zasluge Jezusa Kristusa, v zahvalo za predragoceno kri, katero je Jezus prelil na Oljski gori, in po teh njegovih zaslugah, prosimo ponižno Tvoje božje veličastvo, odpusti nam naše grehe.

1 očenaš, 1 češčenamarija in čast bodi Očetu itd.

Darujemo Ti, o presveta Trojica, zasluge Jezusa Kristusa v zahvalo za njegovo premilostno smrt, katero je za nas prestal na križu, in po teh njegovih zaslugah pro-

simo ponižno Tvoje božje veličastvo, odpusti nam kazni, katere smo zaslužili za svoje grehe.

1 očenaš, 1 češčenamarija, čast bodi Očetu itd.

Darujemo Ti, o presveta Trojica, zasluge Jezusa Kristusa v zahvalo za njegovo neizrekljivo ljubezen, s katero je prišel z nebes na zemljo, da sprejme nase človeško naravo, da za nas trpi in na križu umrje; in po teh njegovih zaslugah prosimo ponižno Tvoje božje Veličastvo, da sprejmeš naše duše po smrti v nebeško veselje.

1 očenaš, 1 češčenamarija, čast bodi Očetu itd.

(100 dni odpustka vsakikrat; enkrat v mesecu popoln odpustek, ako se moli vsak dan. Leon XII. 21. oktobra 1823.)

Molitev v čast peterim ranam Jezusovim.

V. Srce Jezusovo, v smrtno bridkost utopljeno.

O. Usmili se umirajočih.

Prosimo Te, božji Zveličar, po Tvojih svetih peterih ranah, iz katerih si na križu vso kri prelil, pridi nam na pomoč v naši smrtni borbi, in podeli nam, da v Tvoji milosti živimo in umrjemo, ki živiš in kraljuješ z Očetom in svetim Duhom na vekomaj. Amen.

Molitev k žalostni Materi Mariji.

V. Prosi za nas, sveta božja Porodnica.

O. Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

Presveta, žalosti polna Mati, prosimo Te po bridkem mučeništvu, ki si ga trpela pod križem za triurne smrtne težave Jezusove, pomagaj nam vsem, ki smo otroci Tvoje žalosti, milostljivo v naši smrtni bridkosti, in izprosi, da se po Tvojem prizadevanju naše duše od telesa ločene povzdignejo v nebesa in s Teboj uživajo večno veselje. Amen.

Molitev k svetim pomočnikom ob smrtni uri.

V. Sveti Jožef, sveti Frančišek Ksaverij, sveta Barbara, pomočniki umirajočih!

O. Prosite za nas za srečno smrtno uro.

Prosimo Te, dobrotljivi Jezus, zavoljo zaslug in priprošnje naših svetih pomočnikov nikar ne dopusti, da kdo izmed nas nesrečno umrje, ampak podeli nam vsem milost, da v Tvoji ljubezni živimo in se ločimo iz sveta, ki z Očetom in svetim Duhom živiš in kraljuješ na vekomaj. Amen.

Molitev za umrle.

O Gospod Jezus Kristus! Priporočamo v Tvoje svete rane vse umrle ude in do-

brotnike te bratovščine in vse duše v vicah, in Te ponižno prosimo po Tvojem bridkem trpljenju in smrti in po Tvoji dragoceni krvi: usmili se jih in odpusti jim grehe in zaslužene kazni, da bodo skoro rešene ognja v vicah in se s Tvojimi angeli veselele večnega miru in blaženstva. Amen.

B. Ob drugih prilikah.

Molitev za umirajoče.

O predobrotljivi Jezus, Ti ljubitelj duš, rotim Te po smrtni borbi Tvojega presvetega Srca in po bolečinah Tvoje brezmadežne Matere, očisti v svoji krvi vse grešnike celega sveta, ki se sedaj bore s smrtjo in ki bodo še danes umrli. Amen.

Srce Jezusovo, ki si trpelo smrtne bridkosti, usmili se umirajočih!

(100 dni odpustka vsakikrat, ako se moli skesano in pobožno. — Enkrat v mesecu, katerikoli dan, popoln odpustek pod navadnimi pogoji, ako se moli cel mesec vsaj trikrat vsak dan ob treh različnih časih.)

Molitev k materi božji za srečno zadnjo uro.

O Marija, brez madeža spočeta, prosi za nas, ki k Tebi pribežimo. O pribežališče grešnikov, mati umirajočih, nikar nas ne

zapusti ob uri naše ločitve, marveč izprosi nam popolno žalovanje, odkritosrčno kesanje, odpuščenje naših grehov, vreden sprejem svete popotnice, potrjenje po zakramentu sv. poslednjega olja, da se moremo varno prikazati pred prestol pravičnega, pa tudi usmiljenega sodnika, svojega Boga in Odrešenika. Amen.

(100 dni odpustka enkrat na dan. Pij IX. 11. marca 1836.)

Križec za zadnjo uro.

Daj si blagosloviti v življenju tak križec, katerega pa ne smeš dati nobenemu drugemu. Ob smrtni uri zadobiš popolen odpustek, ako pobožno izročiš svojo dušo Bogu in si pripravljen radovoljno sprejeti smrt iz rok božjih.

Pogoji: Prejmi sv. zakramente; ako pa tega ne moreš, pa izreci vsaj v srcu skesano Ime Jezus, če ga ne moreš več z jezikom.

Prošnja za srečno smrt.

Jezus, Marija, Jožef! vam podarim srce in dušo svojo.

Jezus, Marija, Jožef! stojte mi na strani v zadnjem smrtnem boju.

Jezus, Marija, Jožef! naj združen z vami mirno izdihnem dušo svojo.

(300 dni vsakokrat, kolikorkrat se molijo vsi trije vzdihljeji, 100 dni pa, ako se moli le eden. Papež Pij VII., 18. aprila 1807.)

Popolni odpustek za zadnjo uro.

Gospod, moj Bog, iz Tvoje roke sprejemem že sedaj vdano in zadovoljno kakršnokoli smrt z vsemi njenimi stiskami, mukami in bolečinami, kakor bo Tebi všeč.

(Popolni odpustek za zadnjo uro prejme vsak vernik, ki katerikoli dan v svojem življenju, ko je vredno prejel sv. zakramente, pobožno in s premislekom izmoli to kratko molitev. Odpustka deležen postane ob smrtni uri, ako le v milosti božji umrje. Pij X., 9. marca 1904.)

